

Heintaimede sileerimise info 08. juuni proovide alusel

Liblikõieliste-kõrreliste segukülvide liigiline koosseis on täienenud uute liikide ja hübriidsete sortidega. Paremate toiteväärtuse omaduste tõttu kasvatatakse põldheinasegus timuti asemel või sellele täienduseks ulatuslikult liblikõielisi segus aruheinte (harilik või roogaruhein) ja raiheintega (aru-raihein (festulolium) ning karjamaa-raihein). Laekusid täiendavad andmed nimetatud segude toiteväärtuse muutuste kohta.

23. kalendrinädalal oli keskmine õhutemperatuur 13-15 kraadi (Võrus 16 kraadi) ilma olulist soojenemist prognoosid ette ei näe, seega toiteväärtuse vähenemine kulgeb samaväärselt eelmise nädalaga. Efektivseid temperatuure lisandus möödunud nädalaga 57-69 kraadi (Võrus 77 kraadi). Rohukasvu algusest oli ef. temperatuuride summa rohuproovide võtmise päevaks Võrus 310, Viljandis 263, Saks ja Kuusikul vastavalt 215 ning 231 kraadi. Ühenädalane erinevus Lõuna-Eesti ja Põhja-Eesti vahel säilis endiselt. Eelmise aastaga võrreldes olid heintaimed arenenud nädala võrra aeglasemalt.

Heintaimede kasv ja areng kulgesid taime liiki arvestades erinevalt. Väheema soojanõudlusega kõrreliste kasvatasid massi, kuid toiteväärtuse näitajad vähenesid sealjuures oluliselt (seeduvus vähenes 3-4% võrra) jõudes hea väärtusega näitajatelt rahuldava toiteväärtusega rohusööda tasemele. Segukülvide massi juurdekasv oli märkimisväärne (nädalaga KA 1,2 t/ha) ja sealjuures olid toiteväärtuse muutused tagasihoidlikumad (seeduvus vähenes 1-3% võrra). Punane ristik kasvatab varsi ja on endiselt kõrge toiteväärtusega.

Proteiinisaldus on rohus vähenenud (kõrrelistes 12-14%, segukülvides 13-16%) ja vähenemine oli päevas 0,2-0,5% võrra. Kiusisalduse olulisemad suurenemised olid kõrreliste heintaimede mõjul, kuid võrreldes soojema perioodiga siiski väiksem. Edaspidi toimub seedumatu kiu osa oluline suurenemine, sest rakuseina ladestub taime pikkuse juurdekasvu lõppemisel hoogsalt ligniini. Ligniini kontsentratsioon on olnud kõrsumise/varsumise faasi lõpul liblikõieliste vartes kuni 2,8 korda suurem kui kõrreliste kõrtes ja sellest tulenevalt seedub kõrreliste kiud paremini.

Heintaimede massi märkimisväärset juurdekasvu on loota punase ristiku segukülvidel, millega kaasneb taimiku lamandumise oht. Lamandunud taimik on raskemini niidetav (saagikadu kuni 60%) ja pikali langenud massi all hakkab lehemass kiiresti roiskuma.

Kergesti lahustuvate süsivesikute (suhkrute) katselisest määramisest Saku proovidest selgus, et nende sisaldus on värskes rohus keskpärane (timut 2,6% ja punane ristik 2,2%).

Uued rohuproovid võetakse analüüsimiseks niitmata põldudelt 15. juunil.

Uno Tamm

Eesti Taimakasvatuse Instituudi vanemteadur